

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "
 Helyben hához hordva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, augusztus 31.

Iskola és szülői ház.

Az új tanévvel ismét megnyílnak az iskolák kapui. Gyermekek rajok élénkitik meg utcáinkat s megkezdik vonulásukat az iskolák felé.

Van, ki örömpesve siet a »tudomány csarnokához«, még több talán, ki szorongó szívvel, aggódó félelemmel vonakodó lépéssel közeledik hozzá.

Előbbi szerencsésebb. Az ő nyugodt, derült lelkébe az iskola akadálytalanul vetítheti az ismeretek sugarait. De jaj a szegény gyermeknek, kit ijesztettek az iskolával! Pedig nagyon sok szülői ház tünteti föl a gyermek előtt mumusnak az iskolát. Nem akkor emlegetik az iskolát a gyermeknek, mikor a jövővidám, élvezetet ígérő képeiről van szó, hanem akkor, mikor büntetés járja. Ha vét a gyermek, úgy fenyegetik vészjósló taglejtéssel: »Majd megtanítanak téged az iskolában emberségre!«

Ekként sokszor már az iskolaélet előtt elriasztják a tanulót attól az intézménytől, mely lelki világát van hivatva kiépíteni és ellenkezésbe kerül egymással szülői ház meg az iskola. Elkövetkeznek

aztán az iskolaélet aprólékos bajai és szitják ezt az ellenkezést, pedig iskola és szülő ugyanazon célért küzd; szülő és iskola, a gyermek jövő boldogulásának előkészítésén dolgozik. Éppen azért iskolának és szülői háznak egy erős, szent szövetségben kellene lennie a családi és nemzeti élet legfontosabb kérdésében: a gyermeknevelésben.

És nézzünk körül: erős-e, szent-e ez a szövetség csak városunkban is? Keresik-e egymást? támogatják-e egymást? óvják-e egymást a nagy cél érdekében? A felelet nem megnyugtató s a hiba nagyjából a szülői ház részén keresendő. Mert a mai rendszer mellett már nem képzelhető iskola, mely tanulóit a szülői ház ellen ingerelné; de olyan szülői ház van nálunk elég, mely az iskola ellen ingerli gyermekeit.

Szinte hihetetlen, hogy amely szülő rábizza féltett kincsét az iskolára, a mai haladó korban be ne látná, hogy saját érdeke növelni a gyermekben a tiszteletet és szeretetet az iskola iránt, mert az csak úgy felelhet meg az ő bizalmának. Mégis, hányszor lázítja a szülő a gyermeket az iskola ellen meg gondolatlanul, ha nem is szándékosan.

A gyermek hazatér az iskolából, elmondja iskolai élményeit, elpanaszolja

bajait, leírja társait, tanítóit, gyermeki nyíltsággal tárja fel jó és rossz benyomásait. Ha a szülői ház kellőleg méltatja ezeket a közvetlen megnyilatkozásokat, gondosan rendszerbe tereli a gyermeki lélek kuszált benyomásait és helyes mederbe szorította forrongó érzéseit: akkor erős támaszává lesz az iskolai nevelésnek, ugyszólván megkoronázza azt.

De nálunk bizony csak elvétve akad szülői ház, mely a nevelés magasabb szempontjából fogadja s alkalmazza a gyermeknek iskolai megfigyeléseit. Siető és szenzációt kereső korunkban a legtöbb szülő türelmetlenül hallgatja a tanuló gyermek megnyilatkozásait; nem ér rá részt venni az ő apró örömeiben, bajában és lassanként bezárul a gyermek lelke, mint tartós szárazságban a virág szirmai, — magára marad a gyermek lelke elhagyottan, sötétben,

Van olyan szülői ház is, mely hevényében reagál a gyermek kitöréseire s nem fejleszti vagy nyugtatja, hanem izgatja a gyermek lelkét az iskola ellen. A dicséreteit kicsinyli, a panaszait tóditja; eközben megtanítja a gyermeket a hibákat keresni, az érdemeket becsmérlni, szóval elrontja természetes tekintélytiszteletét s amikor mulat azon, hogyan utánozza a gyermek a tanítóit: az iskola

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A férjjelölt.

Irtta: Rogel Silhol.

A kis Mariette nagyon boldogtalan volt. Hogyne, mikor a két huga olyan csinos és vagyonos vőlegényre tett szert. Nem mintha irigyelte volna a bugai szerencséséjét, igazán nem, de a sors igazságtalansága valóban elviselhetetlennek látszott. Nem is nagyon kecsgető kiáltás az, hogy idővel majd ő is belép a vőlegények tisztességes seregébe. Egész komolyan azt képzelte, hogy nővérei megváltoztak irányában és valamennyi eladó leány között a leggyanakodóbb lett miatta. Komor kétségbeesésbe süllyedve, az lett a meggyőződése, hogy a természet őtöle egyenesen megtagadta azt, hogy valaha valakinek tessenék.

Pedig Mariette nem volt csunya. Nem, hiszen szépség sem volt. De akárhány férfi van olyan, aki boldog lenne, ha elvehetné. De hiában, ha a szerencse, ez a jó tündér, a kinek a bátorítására mindenkinek olyan nagy szüksége van, ha mondom, nem vette pártfogásába. És amellet a férfiaknak oly hóbortos nézetei vannak a női szépségről!

Mariette úgy érezte, hogy őt nagyon elhanyagolja a másik nem. Új taktikához folyamodott . . . Eltűnt és megamerikaiasodott!

Egyszer már úgy látta, hogy megnyerte a játékot. Lánylelkének régóta álmodott álma végre testet öltött.

Néhány nap mulva a Mariette apjának az az ötlete támadt, hogy egy Hollandiába induló vitorláhajón kirándulásra viszi a családját. És a hajó fedélzete tele volt műkedvelőkkel. Volt két zenész, egy hegedűs, meg egy flótás, akik felváltva gyönyörködtek a közönséget, meg volt egy néger is, a kinek az volt a feladata, hogy nótáival és mókáival felvidítsa a társaságot.

Nem is sejtjük, mi történt a Mariette szívében, de az valóság, hogy szerelmes lett a négerbe, még pedig annyira, hogy az csupa boldogság.

Néhány nap mulva felkereste és találkozott vele. Ő maga irt neki szerelmes leveleket és minduntalan találkákat rendeztek, amelyek egész komolyan érdeklődtek az esküvőről.

— Meglepetést tartogatok önöknek, — mondta egy este Mariette a szüleinek. — Végre megtaláltam a jegyesemet, nem olyan, mint más, de én szeretem és ez a fő. Egy kis csi-

pős eredetiségnek egyáltalán nem vagyok el-lensége.

De mikor megjelent a néger, egyik kezében csokorral, a másikban lovaglóvesszővel és kijelentette a szülőknek, hogy látogatása Mariettenek szól, majd elajultak a meglepetésből, és a színes férfiúnak egyszerűen ajtót mutattak. Hanem Mariette megőrizte méltóságos nyugalmát: »Megmondtam!« jelentette ki és kész volt magára haragítani a szüleit, hogy Bamboulát kiengesztelje.

A hugai majdnem belebetegedtek. A vőlegényeik pedig kijelentették, hogyha Mariette férhez megy a négerhez, ők jobbnak látják kívül maradni a család kötelékein. De hiában volt minden könyörgés és minden fenyegetés, Mariette hajthatatlan maradt.

Sok gyötrődés és veszekedés után végül ezt az alternatívát tették Mariette elé: vagy a családját hagyja el, vagy a néget. Azt hitték, hogy ezzel megfélemlítik, — Mariette összehalkolta a holmijait.

Indulása pillanatában szülői könyörögtek neki, hogy ne menjen el.

Mikor a forró dél szerencsés gyermeke eljött, hogy az estét menyasszonya szüleinél töltsse, a Mariette nővérei elbújtak szobáikban, a leendő sógorok pedig egyszerűen nem je-

Gerstenbrein Tamás és Társa

szobrász és kőfaragó mester Nagyvárad, Rákóczi-út 55. (Diósi fatelep).

Ajánlja nagy raktárát: Saját készítményű márvány, gránit, syenit, labrador Elvállal minden e szakmába vágó munkát, ugyszintén régi síremlékekben, sírboltok s sírkövekrenoválását a legolcsóbb árak mellett.

Első erdélyi géperőre berendezett kőfaragóműhely és
 s i r k ő g y á r .

Kolozsvár, Dézsma-utca 21. sz.

Központi iroda Kolozsvár. Telefon 662.

Fióktelepek:

Déva. Nagyszeben. Bánpatak.

A tervezetet a király elé terjesztik.

Ezt az elaborátumot azután ő Felseje elé terjesztették. A király alaposan áttanulmányozta a tervezetet, azután pedig egy politikai személyiség véleményét kérte ki. Később a király felkérte a pártok vezéreit, hogy konkrét programot dolgozzanak ki.

Készen az új program!

Ez a program, amelynek alapján a három koalíciós párt egyesülése keresztülvihetőnek látszik, már készen van. Az augusztus elején tartott minisztertanácsban a program egyes pontjait letárgyalták és Zichy Aladár gróf, a király személye körüli miniszter megbízott, hogy a programot az uralkodónak előterjessze. A program szerint a politikai pártok tuziója még a nagy függő kérdések megoldása előtt fog végbemenni.

Mi van a programban?

Az új program a fokozatos fejlődés alapján áll, ami a függetlenségi párt részére lehetővé tette a fuzióban való részvételt. A katonai kérdések az új programban meg vannak oldva. Beavatottak szerint a megoldás olyan, hogy a függetlenségi párt meg lehet elégedve vele. — Függő kérdés még az önálló bank, mert erre nézve még nem terjesztettek a király elé konkrét megoldást és mert ebben a kérdésben a függetlenségi pártban is megoszolnak a vélemények. A többi politikai kérdések, de főleg a választási reform dolgában, a megegyezés a pártok között teljes, úgy hogy ebben az irányban nehézségek nem lesznek.

Gyilkosság a tánc után.**A mellőzött legény bosszúja.**

Nagyrabé községében tegnapelőtt este borzalmas módon ölte meg egy ottani legény a társát csupa fiatalos felhevülésben. A gyilkosság a bálban történt azért mert egy leány nem akart táncolni azzal, aki felkérte, hanem egy másikkal, akit szeretett. Az áldozat azonnal meghalt a bálteremben. A tettes elmenekült, azonban a csendőrség még tegnap reggel elfogta.

Az esetről tudósítónk a következőket jelent:

Nagyrabé községében a polgári olvasó körben vasárnap este bált rendezett a fiatalság. A bálban megjelentek K. Dajka Orbán és Dajka Lajos is. A tánc javában tartott, amikor Dajka Lajos táncra kérte a falu legszebb leányát a 16 éves Nemes Lujzát. A leány a felkérést nem fogadta el hanem Dajka Orbánnal ment táncolni. A mellőzött legényt bántotta a leány viselkedése, ezért visszavonult a mulatók között huzódott meg.

A tánc befejezte után azonban felugrott s Dajka Orbán elé futott. Dajka Orbán Dajka Lajos előtt megállott, mielőtt azonban szólan

birt volna, vagy védeni tudta volna magát Dajka Lajos csizmaszárából kést rántott elő s azt markolatig dőfte ellenfele mellébe.

A kés a legény szívet szurta keresztül. A legény egy lépést tett hátra aztán élettelenül rogyott össze a tánc terem padlóján. A borzalmas dolog megtörténte után a jelen voltak a megszurtt legény körül csoportosultak. Ezt az alkalmat felhasználta Dajka Lajos és kimene a szabadba.

Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek, mely azonnal megindította az eljárást. A tettes kézrekerítése után még az éj folyamán megindult a hajsz, azonban eredménytelenül mert a gyilkos legény a kukorica-vetésbe vette be magát s itt az üldözés lehetetlen volt.

Tegnap reggel a csendőrök erősített őrzésére folytatta a kutatást és a legényt sikerült is elfognia. Dajka Lajost ma szállítják az ügyészségre. Az áldozatot szintén ma fogják eltemetni.

Emir Suleyman ibn.**Inger Abdulláh szerelme.**

Ismét Kimpány felől fúj a szél Inger Szolimán szorul. A szomali alkirály elfelejtett minden szomali leányt s a kimpányi levegő megkedveltetett vele egy csinos román leányt. A szerelem bolondos jószág, az ha megszületik nem nézi, hogy alkirályi szivből fakadt, neki mindegy, ő tobzódik és tobzódott Inger alkirályi szívében is. Sokszor bonyodalmakat teremt Ámor és ilyenkor érdekes.

Inger Szolimán szerelme veszedelmes, — amennyiben közbejátszik később egy faragatlan hasábfá is, amely az alkirálynén kívül még szerelmét is agyon akarta ütni. Az eset története a következő.

A napokban egy szép holdvilágos este amikor Inger nagyon szerelmes volt át rándult Solymos petrászra ahol egy nagyon szép román leány lakik. — A leányon lakik édesanyján a jó erdei levegőn s a holdvilágon kívül más senki sem volt a lakásban. Inger Szolimán ezt az alkalmat kileste s a holdvilág mellé ő is betelepedett a szobába. Bent csend volt s nagyon gyér holdvilág. Az alkirály szerelme nem szokott lármázni.

Telt az idő. Este 10 órakor azonban váratlanul megérkezett a leány sógora, aki melleleg mondván nem valami jóakarója a szomali alkirályoknak. A sógor előtt bezárultak az ajtók s bent nagy biztosságban turbékoltt az alkirály. Ám a sógor álmos volt s zörgetett s ekkor megtudta, hogy fenséges vendége van. Egyszerre mindenálm kiment a szeméből és követelte anyósától, hogy küldje el a fezes királyt. Ő Fenségét pedig küldte úgy ajtón keresztül oda, ahová nem kívánczolt.

Inger Szolimán haragra lobbant s az ablakhoz rohant és onnan a cselédek után kiáltozott, hogy fogják le a sógort. A sógor azonban nem várta be míg teljesítik a parancsot, hanem a

keze ügyébe akadt hasábfával az ablaknál álló alkirály koponyájának hajtalan részét végigsimította. Minekutána a sógor így kielégítette bosszuszomját a korcsmába ment el s ott kezdett mulatni.

Inger Szolimán azonban a hasábfának folytatását is várta, illetőleg dehogyan is várta csak sejtette ezért nyomban lovasembert küldött a dobresti csendőrökhöz, hogy jöjjenek és ha ott lesznek akkor oszlassák fel a merénylő társaságot és ha feloszlatták őket akkor büntessék meg és ha megbüntették őket akkor a sógort tartóztassák le.

A főszolgabíróhoz külön feljelentést küldött az alkirály. Ebben a feljelentésében emlékezteti a főszolgabírókat már egy korábbi összeesküvésre, amely nem sikerült, most azonban a szomali alkirályi koronát látja veszélyeztetve s ezért kér intézkedést, mert ő különben kényyszerítve lesz magát fegyverrel védeni a feljelentés szerint.

Természetes a nyomozás folyik azonban, hogy van-e valami alapja, azt csak Inger gondolja.

UJDONSÁGOK.

Tisztelettel kérjük olvasóinkat, — kiknek előfizetésük lejárt, — sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lap további küldése akadályba ne ütközzék.

* **A király.** Az előző napokban az a hír járta, hogy a király, anélkül, hogy Bécsset érintené, egyenesen Budapestre jő. Ez, ugylátszik nem felel meg a valóságnak. A legújabb tudósítások szerint az uralkodó szeptember 7-ikén utazik el Ischlből, ahol harmadtól hónapig tartózkodott és Bécsen át jő Budapestre. Tegnap *Burián* báró közös pénzügyminiszter, *Marchet* osztrák kultuszminiszter *Khevenhüller* párisi nagykövet járt a királynál. Ischlből udvari ebéd is volt, amelyen a nevezett államférfiak is megjelentek.

* **A káptalani helynök a püspöki konferencián.** *Fetsner* Antal felszentelt püspök káptalani helynök tegnap délután Budapestre utazott, ahol részt fog venni az e hó 3-án kezdődő püspöki konferencián.

* **A Pázmány egyesület országos zarándoklata Rómába.** A Pázmány egyesület országos zarándoklatot rendez Rómába *Ő Szentsége X. Pius Pápa* aranymiséje alkalmából. A zarándoklat indul Budapestről 1908 október hó 5-én. Visszaérkezik Budapestre 1908 október 13-án. A római tartózkodás időtartama öt nap. Jelentkezni lehet 1908 szeptember 20-ig a Pázmány egyesület elnökségénél Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 28. Ugyanott részletes felvilágosítást is adnak.

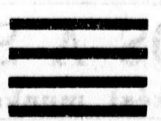
* **A hivatalos idő a városházán.** Nagyvárad város tanácsa a városházán a három nyári hónapban akként osztotta be a hivatalos

Rákóczi-út

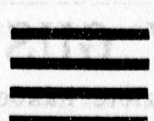
Oláry-ház

TANKÖNYV

és iskolaszer szükségletünket szerezzük

SEBŐ IMRE

könyv és papirkereskedésben Nagyváradon Rákóczi-út.

Rákóczi-út

Oláry-ház

Primadonna dühöng szobaleánya sikere miatt s most már szeretné eljátszani a darabot. A szerző nem enged, erre bosszút forral, megvesztegeti a karmestert, hogy a legszebb kuplé előtt legyen rosszul. Ugy is történik, de a darab nem akad fenn, mert Felhő Muki, aki a postászenekar hátramoszdítója, a karmesteri székbe ül és úgy belezavarja a zenekart, hogy a függöny legördül, Mukit pedig két tűzoltó kiviszi. Ennek a felvonásnak nagyobb része a nézőtérén játszik. Az újságok szerint a darab óriási sikert arat s Klári szerencséje meg van alapítva. Egy báró felajánlja erszényét, mit ő visszautasít, ellenben férjhez megy a szerzőhöz.

A darab vékony meséjét a komikus mellékalakok teszik változatosakká. A főszerepeket *Kassay* és *Batizfalvy* játszották kifogyhatatlan jókedvvel és temperamentummal. Rengeteg tapsot kaptak s több énekszámot meg kellett ismételnök. *Hajnal* szerkesztőségi szolgálja pompás kabinetalakítás, komikus figura volt *Deésy* mint Szalánczy báró, valamint *Tóthné* mint Bájkeri Lili, *Gózon* ismét ügyes naturbursuak mutatkozott, szerelnök már nagyobb szerepben látni, hogy végleges ítéletet mondassunk róla.

— 5.

Az új szinkör hibái. Az igazgatóság közli a publikummal, hogy a szinkör helyáraitban a következő változások történtek: Erkelv. I. sor 1 kor 20 fillér, II. és III. sor közép 1 korona, oldal 80 fillér, emeleti zártszék IV—VII. sorig 60 fill. Azokat a hibákat, melyeket a szinkör építkezésénél elkövettek, tegnap már kijavították. A karzat minden helyét úgy alakították át, hogy bárki bármilyen helyről teljesen jól láthatja a színpadot. A mizériáknak ilyenformán véget vetettek s a közönséget a szinkör látogatásában ezentúl semmiféle kellemtelenség meg nem zavarja.

TANÜGY.

Beiratások.

A nagyvárad kir. kath. jogakadémián a beiktatások és beiratások az 1908—1909. tanévre f. évi szeptember 1—12-ig az igazgatónál, 15-ig az egyes tanároknál eszközöltetnek, azon túl a főlvétel csak külön engedély alapján történhetik meg.

A beiratás alkalmával minden újonnan belépő joghallgató köteles 6 kor. beiratási díjat a könyvtár és minden joghallgató 1 koronát a Mensa Academica javára lefizetni. Az I. félévi tandíj is a beiratáskor lefizetendő. Ugyanakkor benyújtandók a kellően (érettségi bizonyítvánnyal, a leckekönyvvel és legújabb keletű hatósági szegénységi bizonyítvánnyal) felszerelendő tandíjmentességi kérvények.

Az I éves joghallgatók sajátkezű aláírásukkal ellátott vizitkártya nagyságu fényképüket is kötelesek a leckekönyvbe illesztés céljából elhozni.

A pót- és ismétlő alapvizsgálatok szept. 9—14-ig tartanak.

A »Veni Sancte« szept. 15-én lesz, a nyilvános előadások szept. 16-án kezdetnek meg. Kelt Nagyváradon, 1908. szept. 1.

Az igazgatóság.

A nagyvárad—újvárosi róm. kath. népiskolában ma (szeptember 1-én) veszik kezdetű-

ket a beiratások s bezárólag szeptember 7-ig (a közbeeső vasárnap kivételével) tartanak.

A beiratásokat naponként délelőtt 8—11-ig délután 2—4 óráig az osztálytanítók fogják teljesíteni. Beiratási díj egy tanévre a róm. kath. tanulóktól 4 korona, más felekezettű tanulóktól 10 korona. A szegény róm. kath. tanulóktól beiratási díjat nem vesznek, de 30 fillér tanítói nyugdíjilletéket, 30 fillér értesítői (összesen 60 fillér) díjat minden egyes tanuló köteles fizetni.

Magánvizsgálatok a beiratás napjain tehetők, díj 20 kor.

A tanév ünnepélyes megnyitása a Szentlélek segítségül hívásával szept. 8-án Kisasszony-napján lesz, 9-én pedig kezdetét veszi a rendes tanítás.

Beiratások a nőipariskolában.

A nagyvárad kir. kath. jogakadémián a beiktatások és beiratások az 1908—1909. tanévre f. évi szeptember 1—12-ig az igazgatónál, 15-ig az egyes tanároknál eszközöltetnek, azon túl a főlvétel csak külön engedély alapján történhetik meg.

Az intéze nek hat szakosztálya van; u. m.: a felsőruha-varrónő, szabó; fehérnemű szabó, varró; hímző; szövő; festő- és háztartási: főző szakosztály. Az intézet képesít: önálló kézimunka üzletek és ipari szakiskolák vezetésére. Bárny egyes szakosztályt végzett növendékek iparjogosultak. Az internátus a bennlakók kényelmére lehetővé teszi a vidékiek részére is az iskola látogatását. Gondos felügyelet, jeles szaktanítónőkről gondoskodva van. Kívánatra zongora és cimbalom, valamint nyelvek tanításában is részesülhetnek. Az intézet a modern igényeknek megfelelően van felszerelve; egészséges, világos tantermei vannak, minthogy lakást cserélt; kérem a régi helyen levő Háztartási főzőiskolával össze nem cserélni, mivel az az enyémmel sammi tekintetben nem azonos.

Teljes tisztelettel

Tarján Jánosné Dudinszky Anna
(ezelőtt Szedlarikné)
nőipar- és szövőipari szakiskola-igazgató

EGYESÜLETEK.

Az orvos-egylet gyűlése. A Bihar-megyei Orvos-Gyógyszerész- és Természettudományi Egylet folyó évi szeptember hó 1-én délután 5 órakor rendes szak-ülést tart.

TÁVIRATOK.

Lajos Viktor Ischlben.

Ischl, aug. 31. Lajos Viktor főhercegnek a királylyal való találkozásáról már hónapokkal ezelőtt foglalkozott a sajtó, azonban azt mindannyiszor megcáfolták. Most a cáfolatok alaptalanoknak bizonyultak, mert Lajos Viktor kiről öt éve nem volt hír, tegnap a helyiérdekű vonaton Ischlbe érkezett.

A nagybeteg román király.

Bukarest, aug. 31. Noorden tanár tanácsára elhatározták, hogy Károly királyt Röntgen-készülék segítségével megvizsgálják. Dr Holzkecht bécsi orvos-tanárt táviratilag Szinájába hívták.

Kiss Albert halála.

Debrecen, aug. 31. Kiss Albert, debreceni ref. lelkész, a székelyhidi ke-
rületnek 25 éven át volt függetlenségi és 48-as képviselője, vasárnap délután 69 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt. Temetése kedden, szeptember 1-én lesz.

Igazságszolgáltatás.

A szeptemberi esküdtek.

Hosszu szünet után ismét összeül az esküdtszék, kiknek névsorát sorshuzás után már össze is állították. A sorsolást Bary József törv. elnök vezette. Résztvettek még: Ember Géza, Korn Lajos törv. bírák, Jatkovits Gyula törv. jegyző. A kir. ügyészség részéről Lázár Márton kir. ügyész volt jelen.

A szeptember havi esküdtek névsora a következő:

Rendes esküdtek:

Gazdik Gyula tkpénztári főkönyvelő, Berettyóújfalú. Németh István pénzügyi titk. Nagyvárad. Novák József v. számtiszt Nagyvárad, Kolliner Miksa tojáskereskedő Nagyvárad, Dutkai Dezső gazdatiszt Sarksd, Hofmann Sándor kéményseprő Élesd, Márton István ügyvéd Nagyszalonta, Váradi Mór ügyvéd Nagyvárad, Varga Sándor földmives Nagyszalonta, Czeglédy Jeremiás hentes Nagyvárad, Mezey Imre lakatos Nagyszalonta, Ambrózy Márton magánzó Nagyvárad, Jeney Imre földműves Csökmő, dr Geher Lambert ügyvéd Nagyvárad, Kenyeres János nagybérű Nagyszalonta, Aczél Zsigmond takarékpénztári igazgató Nagyvárad, dr Földes Béla ügyvéd Élesd, Lovas István földbirtokos Érmihályfalva, ifj. Sós Bálint földműves Komádi, Szondy Ylmos gondnok Nagyvárad (Gyermekmenhely), Sós Károly földbirtokos Komádi, Rácz Jakab bankpénztárnok Nagyvárad, Gyulay Károly üzletvezető Nagyvárad, Kecskeméthy István vendéglős Nagyvárad, Komlóssy József v. tanácsos Nagyvárad, Jellinek Ferenc műker-tész Nagyvárad, Konrad László ügyvéd Érmihályfalva, dr Medvigy Gábor ügyvéd Nagyvárad, dr Várady Zsigmond ügyvéd Nagyvárad, E. Nagy Sándor kisbirtokos Biharódszeg.

Helyettes esküdtek:

Nilges József földműves Fábán József asztalos, Kalotay István cipész, Kutasy Benedek csizmadia, Szodoray Lajos asztalos, Acs Sándor lakatos, Torszin Elek cipész, Hif Adam süttő, Kezdődy Gyula asztalos, Fudally Bálint szabó.

A részegség jutalma.

A Vitéz-utca 32. szám alatti Bagdi kocsmában jókora mennyiségű szeszt fogyasztott el Szabó Ferenc fiatal parasztleány. Mikor már a szesz dolgozni kezdett fejében belekötött mindenkébe. Üveget, széket hajigált a többi asztalokra és sérülés nélkül nem menekülhetett onnan senki. Egy Erdélyi Péter nevű munkást meg úgy hajított ki a kocsmából, hogy 40

Új férfi-, fiu- és gyermekruha-üzlet.

Van szerencsénk a t. ruhavásárló közönség b. tudomására hozni, hogy **Zöldfa-utca (Zöldfa szálloda épületében, a Sörcsarnok mellett)** e hó folyamán egy férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletet nyitottunk, hol legfinomabb szövetekből készült ruhák óriási nagy választékban és igen olcsó árak mellett kerülnek eladásra. **Jelszavunk:** »Kevés pénzért szép ruhát, jó ruhát és csinos ruhát. — Megtekintés ingyen, próbabovásárlással meglehet mindenről győződni — Kiváló tisztelettel!

GELBERG és NAGY.

napig volt kénytelen gyógyíttatni betört oldalbordáit.

Mikor már nem volt kit verjen (mert a korcsmáros is elbujt félelmében) végre nagy nehezen előkerült egy szál rendőr, de vesztére, mert a garázda legény egy négy águ vasvillával megsebesítette a rendőrt, úgy, hogy ez 20 napig feküdt sérüléseibe.

A garázda legényt előzetes letartóztatásba helyezték és tegnap tartotta a nagyváradi kir. törvényszék, mint büntető bíróság ez ügyben a főtárgyalást *Millye Gyula* törv. bíró elnöklésével.

A vádlott természetesen ittaságával védekezett és nem akart semmire sem emlékezni.

A kir. törvényszék dr. *Thury Kálmán* védő ügyvéd érveléseit magáévá tette és a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 301. §-ba ütköző súlyos testi sértés büntetésében, továbbá a Btk. 165. §-ba ütköző hatóság elleni erőszak büntetésében és ezért a 92. § alkalmazásával és a 20. § felhívásával ösbüntetésül 2 havi fogságra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte, mely büntetést az elszenvedett vizsgálati tozsággal kitöltöttnek vett és elrendelte *Szabó Ferenc* azonnali szabadlábra való helyezését.

Az ítélet jogerős.

NYILTTÉR.

Garzon lakást,

ugyanott ellátást keresek, lehetőleg Olaszban. Ajánlatokat »Paedagogus«-nak a kiadóhivatalba kérek.

Modern

= úri lakás =

(3 szoba, előszoba, fürdőszoba és egyéb mel-
lékhelyiségek)

nov. 1-re KIADÓ.

Bővebbet Jókai-utca 15. szám a.

Fülöp István Európa szállodája.

Nagyváradi legkellemesebb látogatott, szórakozó helye. Most nyílt meg az Európa remek herthelyisége. Kiváló egészséges hegyi levegő. Villamos megállóhely. Telefon. Naponta pompás cigányzene. A vendéglős saját termései, kiváló borai, finom Dréher sörrel szolgál a közönségnek. Elsőrendű konyha. A szoba árak igen mérsékelték. Az előkelően berendezett szállodát és a gyönyörű kerthelyiséget ajánljuk a közönség figyelmébe.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Egy olvasónak. Helyben. A helybeli gör. kath. képezdében — mint már ismételtén megírtuk — nagyszabású építkezések folynak. A képezde új hajlékot nyer, internátussal bővül és megaylik a IV. évfolyam, valamint a gyakorló iskola is. Az építkezések miatt három héttel később lesz a tanév megnyitása, miről annak idején talál majd értesítést lapunkban.

REGÉNYCSARNOK.

A P É N Z.

Írta: C. V.

(Folytatás.)

16

Goldstein néhány hét múlva a rövid határidőre kiállított váltó kifizetését sürgette.

S váltókat kérésseltelesen beperesítették s Andor rendőri fizetését lefoglalták.

A szegény fiatal ember állása meg van rendítve, de fizetni legjobb akarat mellett sem tud.

Andor azonban hősiesen visszautasított minden kísérletet, mely kötelességében megtárorithatná.

Dávid és cinkostársai e közben türelmetlenkedni kezdtek.

Már öt szerda mult el azóta, hogy a betörést tervezték, a sok arany s ezüst érték ott hever a félreeső házban, csak el kellene hozni — de Andor ijesztő akadály gyanánt ott áll utjukban.

S ez az ember eladósodott most s fizetni nem tud és szigorú kötelességérzetében tántorithatatlannul még sem tágit.

Mitévők legyenek vele?

XII.

Vilma részeg.

Egy este a földalatti helyiségben, ismét asztal körül ülni látjuk a vastag nőt, a fiatal leány, Dávidot és Jankót, a beyárt.

Léni haragosan jártatta tekintetét körül a jelenlevőken.

— Igyál valamit, vagy egyél — mond Dávid, tudván, hogy szeretett sokat enni.

— Nem eszem, válaszolt Léni durcásan. Megvárom, mint ti, míg a sült galamb a számba repül . . .

Dávid, valamint Jankó, fölfogták s megértették a célzást.

— De ha a pelyhes nem akar megtántorodni? . . . — jegyzé meg Dávid.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Szarvasmarha kiállítás Belényesben.

Nagy érdeklődés mellett zajlott le folyó év augusztus 30-án a belényesi állatkiállítás. A Belényes környékbéli községek lakosai nagyszámmal mutatták be állatjaikat a kiállításra s így elmondhatjuk, hogy hű képét láttuk ottan az azon vidék szarvasmarha tenyésztésének, melyből meggyőződést szerezhettünk arról is, hogy egyes községek tenyész iránya nem megfelelő s virágzó állattenyésztés csak azon esetben remélhető ottan, ha tenyész irányukat megváltoztatják. A kiállításra be lett mutatva 95 tehén, 68 üsző, 5 bika, 42 tinó.

A kiállítást a belényesi és környékbéli lakosság nagy számmal nézte végig. Ott láttuk a járás főszolgabíróját Wertheimstein Henriket, Fényes Akos járásbíró, Templean Dezsó szolgabírót, Otvös Géza főjegyzőt, Illés Albert Belényes város bíráját, Varga Károlyt és Erdélyi Jánost.

A gazdasági egyesület részéről jelen voltak: Vertán Zoltán, Weingartner Andor egyleti titkár, a földmivélsügyi miniszterium részéről Brezovay ker. állattenyésztési felügyelő.

A kiállítást reggel 9 órakor a titkár nyitotta meg, mely után megalakította bíráló bizottságot a következőképen: elnök Vertán

Zoltán, tagok Brezovay István, Erdélyi János Eder Mátyás, Varga Károly.

A bizottság a bírálathoz azonnal hozzálátott és déli 12 órára be is fejezte működését, melynek eredményét Vertán Zoltán hirdette ki szakszerű beszéd kíséretében.

Dijakat nyertek:

I. Teheneikkel:

1. díj 70 K, nyerte Jámbor Mihály. 2. díj 60 K, nyerte L. Köteles József. 3. díj 50 K, nyerte Felhércz Mihály. 4. díj 40 K, nyerte B. Orbán József. 5. díj 30 K, nyerte Köteles Sándor. 6. díj 30 K, nyerte Bihari Sámuel. 7. díj 30 K, nyerte Lukács János. 8. díj 20 K, nyerte Holovát Mihály. 9. díj 20 K, nyerte Wura István. 10. díj 10 K, nyerte Fenesi Mihály. 11. díj 10 K, nyerte Szferle Miron. 12. díj 10 K, nyerte Hecz Juon. 13. díj 10 K, nyerte Benedek János.

II. Üszőkkel:

1. díj 70 K, nyerte Boros Szőke István. 2. díj 50 K, nyerte ifj. P. Köteles Sándor. 3. díj 40 K, nyerte Orbán József. 4. díj 30 K, nyerte Antal István. 5. díj 20 K, nyerte Holovát Mihály. 6. díj 20 K, nyerte Kmets Tógyer. 7. díj 20 K, nyerte Busa Ferenc. 8. díj 10 K, nyerte Fenesi Erzsébet. 9. díj 10 K, nyerte Sztanyis Stefan.

Disz oklevelet kapott Vertán Zoltán igen szép pinzgau tenyészetéért. Dicsérő oklevelet kaptak: Erdélyi János nyugati fajta bika és tehénéért, Buder József, Leipnik Márton és Ardelean Alexa teheneikért.

A díjat azonnal kiosztották, mely után a titkár még köszönetet mondott a főszolgabírónak és Belényes város elöljáróságának a kiállítás sikere érdekében kifejtett tevékenységükért melyre Illés Albert főbíró tezte ki köszönetét a gazdasági egyesületnek a kiállítás rendezéseért, mellyel a kiállítás lefolyása befejezést nyert.

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, aug. 28.

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt. —	—	10.38
Rozs okt. —	—	8.96
Zab májusra	—	—
Zab okt. —	—	7.04
Tengeri máj. 1908.	—	6.85
Tengeri jul.	—	6.62

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1908. aug. 28.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	93.50
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	94.50
Magyar nyereséj sorsjegy kölesön	—	186.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	—	145.—
Osztrák járadék papírban	—	97.25
Osztrák járadék ezüstben	—	99.—
Osztrák járadék aranyban	—	116.50
Osztrák korona járadék	—	97.50
1860. osztr. államsorsjegyek	—	150.25
Osztrák magyar bankrészvény	—	1730.—
Magyar hitelbank-részvény	—	748.—
Osztrák hitelbank-részvény	—	631.50
Magyar hitelrészvény	—	689.50
London vista	—	240.—
Páris vista	—	95.50
20 márkás arany	—	23.51
20 frankos (Napoleon)	—	19.09
Német birodalmi márka	—	117.62

A szerkesztésért felelős

Dr. VUOSKICS GYULA.

Házasulandók figyelmébe!

Menyasszonyi kelengyét Vász-
nat és Fehérneműt csakis a

Strohmayer Pál
cégtől vegyünk!

Raktár: Nagyváros, Szent László-tér 1. szám.
a kishíd mellett.
Telefon 166. Telefon 166.

Klein Testvérek

angol vászon- és zefírek fraacia pouplin
és delin, Sveici himzet batiztok, Tüll és
esipke szöveteiket feltűnő olcsó árban ár-
sítjuk el, bordűr Volin 27 kr. blus zefír 25 kr.
Zöldfa-utca elején Hadsz féle helyiség.

Székely Imre

elsőrangú uri- és női fehérnemű
tisztító intézete

Nagyvárad Színház-utca 4.

Kant Frigyes

üveg- és porcellán kereskedése Nagyvárad,
Kossuth-utca, Mezey-ház.
Telefon szám: 474.

Alapított 1890.

Rosenzweig Róza
Párisi mellfűző műterme

Nagyvárad, — Telefon 632. — Rákóczi-ut 3

Bartos M. és Tsa

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut 2. Bazár-épület.
Kizárólagos harisnya és ernyőkülönlegességek. —
Állandó nagy raktár férfi-, női- és gyermek-ha-
risnyákban s keztyükben a legegyszerűbből a leg-
finomabbig, továbbá eső- és napernyők. — Foly-
tonos újdonságok! — Javítások gyorsan eszközöl-
tetnek. — Pontos kiszolgálás, — Szolid árak. —

Kovács József

katonai- és polgári cipész.
Ortophéd munkák.

Nagyvárad, Beöthy Ödön-utca 35.

Preis R.

Paplan, madrac, szalmazsákok, pap-
lanlepedő, párnahuzat toll állandóan
kapható az ágynemű raktárban

Kossuth-utca 12.

Menyasszonyi kelengyékét elkészít
ugyszintén művészi kézimunkákat

Kronemer Testvérek

Nagyvárad, Bazár-épület
színházzal szemben.

Most jut eszembe, hogy

iskolai

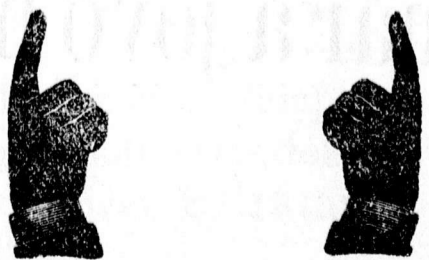
harisnya, női és férfi ha-
risnya, keztyű, trikó, kö-
tött kabátka és mellény,
sálkendő, valódi Jäger
tanár-ruházat és esőer-
nyőnek a legversenyképe-
sebb beszerzési forrása.

BARTOS H. és Tsa

kizárólagos harisnyai és er-
nyőkülönlegességi üzlete

NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 2.
(Bazár-épület.)

!! Javítások elfogadtatnak !!

Wallerstein
Fülöp Fiai cég

:: Bémer-tér, Pannonia mellett ::

a bekövetkezett
:: holt idényre ::

a rőfös áruk árait
tetemesen leszál-
litotta.

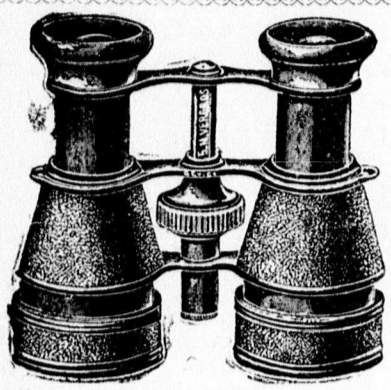

STERN JAKAB

első nagyváradai villanyerőberendezett réz és harang-öntője, épület, díszbádógos és vízvezeték felszerelő.
Nagyvárad, Kert-utca 1. sz.
Városi és vidéki telefon 194.

Készít ércárut, gépfelszereléseket, fém és sárgaréz, nyersöntvények, bármennemű cse-

gők, harangok, szivattyúk, fecskendők, víz- és gőz-vezetékekhez szükségeltető sárgaréz és fémmunkákat, mindennemű épület és díszbádógos munkákat, víz-vezetési berendezéseket. Saját találmányu és a m. kir. József-műegyetem által engedélyezett ACETYLEN fejlesztő készülékeimmel felszerelék városok, kastélyok, szállodák, vendéglők és magánlakásokat. Költségvetést bármely szakra díjmentesen eszközök.

Megfelelő szemüvegek orcsiptetők, francia színházi látcsövek, ki-próbált hőmérők, mérnöki műszerek nagy választékban kaphatók

Klein Húgó

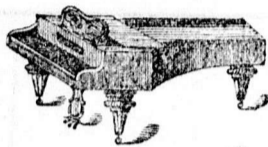
látészésznél Nagyvárad, Rákóczi-út (Orsolya zárda.)

Javítások rögtön eszközöltnék!
!! Saját műhely!

Egy vagy két iskolásgyermek

keresztény házhoz jutányosan felvétetik.
Bandhauer Ferenczné, Beöthy Ödön-
utca 13 szám.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű zenekedvelő közönséget, hogy a Szent János-utcai 1. sz. alatt levő raktárban nagy választékban vannak 252.

ZONGORÁK

és

PIANINOK

eladásra, hangversenyre, estélyekre ugy-szintén

havi bérletre igen olcsó árban számítva. — A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Özr. Mustó Jánosné.

FOGAK

3 koronától feljebb; csapfog 5 korona és 8 korona, aranyfog 16, 18, és 20 korona. Vállal minden e szak-

mába vágó munkát olcsó árban és jótállással

FOGMŰTEREM Nagyvárad, Rákóczi-ut 22.

Grósz Testvérek

norinbergi, díszmü-
:: játékaruháza ::

Nagyvárad,
Szent László-tér.

Grósz Testvérek

norinbergi-, díszmü- és játékaruháza

a FEKETE SAS palotában

kedvező építési körülmények folytán

már a jövő héten megnyílik.